

Telefon štev. 3040.

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani. — Št. Peterske vojašnice. Telefon štev. 3040

Središnji odbor po kongresu

Zadnjič smo objavili potek izrednega invalidskega kongresa v Beogradu in novoizvoljeni Središnji odbor. Že z razpisom kongresa si je g. minister socialne politike in narodnega zdravja po zakonu o nadzorstvu nad invalidskim udruženjem pridržal pogoj odobritve novoizvoljenega Središnjega odbora. Isti toraj do sedaj še ni mogel prevzeti poslov od g. komisarja.

Komisar pri Središnjem odboru, gospod Milan Radosavljevič, je po kongresu sam odstopil.

Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je izdalo dne 5. aprila 1932 pod št. br. 22113/32 sledeče rešenje:

»Na podlagi §§ 1, 2, 3, 4 in 5 zakona o državnem nadzorstvu nad delom invalidskih društev, v zvezi s čl. 12 zakona o ureditvi vrhovne državne uprave in rešenja Br. 18130/30, s katerim je postavljen komisar pri Središnjem odboru udruženja vojnih invalidov v Beogradu g. Milan Radosavljevič, predsednik Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov in ker je g. Radosavljevič podal ostavko, rešujem:

Da se ostavka g. Milana Radosavljeviča na položaj komisarja pri Središnjem odboru udruženja vojnih invalidov v Beogradu uvaža s tem, da preda dolžnosti novoizvoljenemu predsedniku Središnjega odbora, g. Božidaru Dj. Nediću, invalidu-kapetanu v pokoju.

Odobravam izvolitev članov nove Središnje uprave in nadzorstva in sicer:

Upravni odbor:
gg. Dušana Grubića, Janka Jovanovića, Dušana Tošića in Dragoljuba Lješevića.

Nadzorni odbor:
gg. Vojislava Kovačevića in Jeremijo Ristića.

Kakor je toraj razvidno, ostali člani upravnega in nadzornega odbora, ki jih navaja naše poročilo iz kongresa in zadnjem Vojnem invalidu, niso potrjeni.

Istega dne, t. j. 5. aprila 1932 je izdalo ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja pod št. br. 22115 še eno rešitev naknadno k prednavedeni. Glasi se sledeče:

»Na podlagi §§ 1, 2, 3, 4 in 5 zakona o državnem nadzorstvu nad delom invalidskih društev, v zvezi s čl. 12 zakona o ureditvi vrhovne državne uprave po-

stavljam za svojega delegata pri Središnjem odboru udruženja vojnih invalidov v Beogradu, g. Joksima Gajića, generala v pokoju — invalida, s sledečimi dolžnostmi:

1. g. general Gajić prisostvuje sejam upravnega in nadzornega odbora, ožjega in širjega, in invalidskem kongresu, kakor tudi sejam Glavne invalidske zadruge in overava tozadevne zapisnike;

2. g. general Gajić naj skrbi, da se celokupno delo udruženja v prednjih ustanovah izvršuje striktno v duhu obstoječih zakonov in odobrenih pravil udruženja in naj prisostvuje pregledu blagajne Središnjega odbora udruženja vojnih invalidov;

3. skrbi naj za izvrševanje rešitev tega ministrstva, o čemur naj me od časa do časa obvešča;

4. Središnji odbor udruženja vojnih invalidov občuje z ministrstvom preko mojega delegata, g. Gajića;

5. v slučaju, da moj delegat ne soglašja s predlogi upravnega, ožjega in širjega odbora, nadzornega odbora ali kongresa, naj predložene odločbe čakajo na mojo rešitev;

6. dokler g. general Gajić pri tem posluje, mu odrejam kot odškodnino za stroške po 100 Din dnevno.

Središnji odbor s predsednikom na čelu, v kolikor ga je bilo potrjenega, ni hotel z ozirom na nekatere prednavedene pogoje takoj prevzeti svoje posle, zlasti z ozirom na pravico »veta«, ki je pripuščena g. odposlancu.

Podvzel je svojo akcijo za spremembo gori navedenih rešenj.

Pred par dnevi pa smo dobili sporočilo od Središnjega odbora, da je predlogom istega v toliko ugodeno, da je preklican dotični »veto«, zato je predsednik, tov. Božidar Nedić s potrjenimi odborniki prevzel posle v Središnjem odboru.

Sredi maja namerava Središnji odbor sklicati sejo širjega središnjega odbora, t. j. z delegati oblastnih odborov, ki bo predvidela predpriprave za redni invalidski kongres, ki se namerava vršiti o pravoslavni Binkošti v Beogradu.

Ta kongres naj poda šele novo smer našemu udruženju in današnjemu invalidskemu vprašanju.

ugodnostimi, za katere ni treba materijelnih dajatev ali sredstev. Invalid rabi zaščito pri doseganju izvrševanja katerega posla, poleg tega pa naj se mu dá izključne pravice v gotovih panogah ali službah. Postaviti invalida k samostojnemu preživljanju, je največja potreba v invalidskem vprašanju, ki pa tudi odstranjuje in zmanjšuje materijelne zahteve od države.

Te dve strani invalidskega vprašanja naj bi se med seboj uredile in regulirale potrebe tako, da bi povečanje priznanega invalidskega staleža vsled popravila invalidskega zakona ne prinašalo nobenih znatno večjih izdatkov.

Na tej podlagi smatramo, da je sprejemba invalidskega zakona vseeno mogoča.

Vprašanja in odgovori

Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Ptujju piše:

Objavite v Vojnem invalidu, da zakon o ustroju vojske in mornarice z dne 6. septembra 1929 ni prinesel nobene zaščite za mirnodobske predvojne invalide, temveč le za povojne vojaške invalide. To zahtevamo radi tega, ker je neki naš tovariš vložil prošnjo v smislu vaše objave v Vojnem invalidu, a je bil zavrnjen češ, da ni zakonite podlage, ker je postal invalid preden je izšel ta zakon.

Isto je glede vlaganja prizivov proti rešitvam invalidskih sodišč. Objavite raje: Kdor se ne pritoži pred potekom 15 dni proti prvoinštančnemu rešenju, je vsako nadaljno moledovanje odveč. Vsak, ki je prizadet s prvoinštančno rešitvijo na kakršenkoli način, se mora pritožiti v odprtem roku, četudi nima nikakih novih dokazov v svojo obrambo. — Kdor pa je 15 dnevni rok zamudil, nima pravice po čl. 73, še manj pa po čl. 75 (t. j. na ponovno sojenje). Če se hiba poslabša, imajo ponovni pregled le invalidi od 60% naprej, manjši pa sploh ne. Da bi se zavrnjeni invalidi ali vojne vdove, ki so zamudili prvi prizivni rok, posluževali čl. 75 (t. j. prošnje na ministra, da on uradno zahteva ponovno sojenje) je nesmiselno, to smo tudi že ugotovili. Če je kdo zamudil, ker se sploh ni pritožil proti prvoinštančnemu rešenju v 15 dneh, je vsako nadaljno vlaganje prizivov odveč.

Odgovor. To poročilo Krajevnega odbora v Ptujju ni pravilno. Glede prijav vojaških invalidov mi nismo nikjer trdili, da so že priznani ali da morajo biti priznani, pač pa smo citirali v Vojnem invalidu št. 1 od tega leta, da se lahko prijavi.

Ker obsega vsaka točka pogoj, da prošnjo rešuje Ministrstvo vojske in mornarice, je od istega odvisno, koga prizna, in koga ne.

Če je dobil dotični tovariš prošnjo odbito z motivacijo, da velja zaščita mirnodobskih invalidov šele po razglasitvi dotičnega dopolnilnega zakona o ustroju vojske in mornarice, torej po 30. septembru 1931 onesposobljenim, je vsekako dvomljivo. Dotični zakon izrecno omenja pravice onih invalidov, ki so bili upokojeni po invalidskem zakonu iz leta 1925 in leta 1923 itd. —

Prizadeti tovariš se vsekako lahko pritoži.

V tej zadevi pa se hočemo še naknadno natančneje informirati in jo proučiti ter poročati. — Glede pritožb in ponovnega sojenja pa je pravilno sledeče:

Kdor zamudi rok pritožbe proti prvoinštančnemu rešenju, t. j. 15 dni, je zavrnjen. Če nima nikakih dokazov v

svojo obrambo kot pravite, potem je itak vseeno, če bi se pritožil ali ne. — Pritožba brez dokazov nima pomena. Vendar pa ima dotični kljub temu, ako je zamudil rok za prvo pritožbo, pravico do ponovnega sojenja tekom 6 mesecev po dostavitvi zadnje rešitve. Pri ponovnem sojenju mora imeti nove dokaze, sicer se vloga sploh ne vzame v pretres.

Ponovno sojenje za poslabšanje hibe imajo seveda le priznani invalidi od 60% naprej, ne pa odbiti ali nepriznani.

Po čl. 75 inv. zakona zaprositi g. ministra, da on zahteva ponovno sojenje, svetujemo radi tega, ker je bilo že več takih prošenj uslišanih, čeprav zavzema invalidsko sodišče stališče, da za pravomočno odbite, ki nimajo nobenega pravnega leka več, tudi to ne drži. Vprašanje je, če je to stališče pravilno in ima dotični, ako mu ministrstvo ugodno, vsaj možnost nadaljnjih pritožb glede tega vprašanja, ali je možnost sploh podana ali ne. Na drugi strani pa je dobro, da se taki slučajji v ministrstvu zberejo, da se pokaže, kako potrebno je spremeniti v tem oziru invalidski zakon.

Vprašanje. Podpisana vojna vdova Rogina Marija v Bokovi prosim odgovora v vašem cenju listu.

Prosila sem za dve leti za nazaj za tri otroke doklado, katere je bila ustavljena, ko so dopolnili 14 let starosti, pa do sedaj še nimam nobenega rešenja. Tudi meni je bila pokojnina ustavljena pred enim letom. Kje tiči vzrok?

Odgovor. Ako vam je bila pokojnina ustavljena, morate dobiti rešenje invalidskega sodišča, v katerem bo razsojeno, ali se vam dovoli naprej ali ne. Skoro gotovo se je to zgodilo zato, ker ni dokazov glede poškodbe ali smrti vašega pokojnega moža, ali pa je isti preminul samo vsled kake notranje bolezni in ni padel na fronti. Bolnim, kakor tudi njihovim svojcem sedanji invalidski zakon ne priznava več pokojnine. Izjeme so le, ako je dobil dotični kot vojak v fronti bolezen od rane, poškodbe ali pohabe. Ako boste dobili z rešenjem tudi pokojnino odbito, boste imeli itak s pritožbo ali pozneje s ponovnim sojenjem priliko dokazati svoje pravice. Mogoča je tudi ustavitve vsled kake kazni, ali nemoralnosti ali vsled davka? Na podlagi tega pojasnila boste že sami najbrž presodili vzrok ustavitve.

Dokler ne dobite rešenja, da vam je pokojnina priznana, toliko časa tudi ne bodo reševali glede doklad za otroke.

Sploh pa, če so dopolnili 14 let pred 1. januarjem 1930, ko je začela veljati nova pokojnina, nimajo sedaj pravice do 16. leta starosti.

Kritje stroškov za nakazovanje invalidnin

Dravska finančna direkcija v Ljubljani nas je obvestila, da ji ni bil dovoljen zadostni kredit za kritje stroškov, ki so narasli v budžetnem letu 1931/32 vsled nakazovanja pokojnin in invalidnin v pošto čekovnem prometu.

Primorana si je pomagati na enak način, kakor so storile to že poprej

druge finančne direkcije naše kraljevine, da prevale stroške, ki značijo pred vsem izdatke za čeke, čekovne nakaznice in plačilne naloge na one upokojence in invalide, katerih mesečne pokojnine ali invalidnine znašajo vsaj po 400 Din.

V to svrhu se je odtegnilo od takih

Česa se edino lahko nadejemo?

Vsak povprašuje: Ali bo invalidski zakon še kdaj spremenjen in ali se nimamo nadejati katerega zboljšanja? — Na to je težko pozitivno odgovoriti.

Gotovo se z nami kolikortoliko soglaša ali uvideva, da so vojne žrtve izgubile pravice vsled zelo zamotanih vprašanj, n. pr. glede upoštevanja kazni, davka, zakasnitve rokov itd., in da je invalidski zakon vzel nekatera vprašanja prestrogo v pošte.

Zato so naše redukcije dosegle višek in med tem je veliko zelo prizadetih.

Skoro neverjetno se nam zdi, da izgubi 100% invalid vse pravice radi malenkostne kazni, ki jo je dobil, ko še ni veljal zanj pogoj take redukcije.

Ali pa, ako je izgubil siromak svoje invalidske pravice radi tega, ker njegovi ožji sorodniki niso siromašni! S takimi in mnogimi drugimi slučajji čakajo vojne žrtve na spremembo svojega položaja.

Prizadevajo si na vse načine dobiti nazaj najnujnejšo zaščito, vlagajo prošnje, pritožbe in obnove, toda večinoma brez uspeha.

Zakon govori nasproti! Edine nade so še, ako bo invalidski zakon izpremenjen, da bi jim dal možnost ponovitve in zopetne zaščite.

V današnjih časih je tako upanje v mnogem zelo težko izvedljivo.

Če pomislimo na obče svetovno denarno in materijelno stanje sploh, se nikakor ne moremo nadejati povišanja invalidnin, podpor in drugih dajatev. V tem oziru danes ni misliti na spremembo invalidskega zakona.

Posamezne države so morale skriti vse izdatke in zmanjšati svoje proračune, in tako tudi naša.

Mi pa mislimo, da ni vsled tega še izključeno popraviti invalidsko stanje.

Zaščita ne obsega samo materijelno, temveč tudi moralno in pravno stran.

Zato mislimo, da ni povoda, da ne bi bili smatrani za invalide tudi oni, ki jim ni treba materijelne pomoči.

Vojni poškodovanec rabi vseeno zdravljenje, ortopediranje ali vsaj kakovo prvenstvo ali zaščito v javnem življenju, da si lažje sam ustvari svoje življenjske pogoje.

Vse to se dá storiti z zaščito in

pokojnin in invalidnin v mesecu marcu t. l. za celo budžetno leto 1931/32 po 5 Din.

Dotični naj vzamejo to na znanje, v slučaju pa, da bi se upirali tej odredbi Dravske finančne direkcije, bi morala ista opustiti nakazovanje pokojnin in invalidnin v poštno čekovnem prometu in vpeljati zopet izplačevanje pri svoji blagajni, oziroma pri blagajnah davčnih uprav proti mesečnim pobornicam, ki bi morale biti glede življenja prejemnika potrjene od pristojnega župnega urada. Te pobornice pa bi se morale poprej likvidirati in vpisovati. Izplačevanje na ta način bi bilo veliko zamud-

nejše in dražje, ker bi bilo zvezano s potovanjem in izgubo časa. Ker je v območju te finančne direkcije okoli 17.000 upokojencev in invalidov, bi morali pri blagajnah čakati gotovo po več dni, preden bi prišli na vrsto.

Oblastni odbor je kljub temu, da malo invalidov dobiva po 400 Din ali več na mesec in odtegljaj 5 Din na leto ne pomeni ravno veliko, odgovoril Dravski finančni direkciji v Ljubljani, da naj predlaga v bodoče za stroške nakazovanja dovolj sredstev, ker od invalidnine se po invalidskem zakonu ne sme vršiti prav nobenih odtegljajev.

Vabilo

Vzajemna pomoč

posojilna in gospodarska zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani, vabi na svoj

VII. redni občni zbor.

ki se vrši v nedeljo, dne 22. maja 1932 ob 10. uri dopoldne v zadrugi prostori Št. Peterske vojašnice, soba 49-I.

Dnevni red:

1. Otvoritev.
2. Čitanje in odobritev zapisnika VI. rednega občnega zbora.
3. Poročilo uprave.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobritev rač. zaključka za poslovno leto 1931.
6. Čitanje revizijskega poročila.
7. Podelitev absolutorija.
8. Sprememba pravil.
9. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor radi premale udeležbe članov ne bi bil sklepčen ob določeni uri, se vrši isti pol ure pozneje z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih zadružnikov.

Račun zgube in dobička

„Vzajemne pomoči, pos. in gospodarska zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani za čas od 1. januarja do 31. decembra 1931.“

ZGUBA		DOBIČEK	
	Din		Din
Odpis inventarja	1.751.49	Obresti posojil	40.938.95
Upravni stroški	31.237.49	Obresti naloženega denarja	12.845.78
Kurzna razlika	400.—	Obresti efektov	100.—
Odpisi	567.25	Zaostale obresti za l. 1931	2.733.05
Vrnjene in plačane obresti	1.745.—	Upravni prispevki	9.170.97
Kapitalizovane obresti V l. 1930 zaostale obresti	658.75		
	4.922.10		
Prehodne obresti	3.986.25		
Dobiček	19.920.42		
	65.788.75		65.788.75

Račun bilance

„Vzajemne pomoči“ pos. in gospodarska zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani za čas od 1. januarja do 31. decembra 1931.

AKTIVA		PASIVA	
	Din		Din
Blagajna	1.165.72	Deleži članov	53.950.—
Denarni zavodi	556.017.98	Rezervni sklad	102.816.34
Posojila	545.219.73	Hranilne vloge	24.073.—
Razno — deleži	1.400.—	Kavcija	25.230.—
Inventar	7.006.—	Tekoči račun	3.626.70
Efekti	1.300.—	Ustanovni fond	631.394.72
Zaostale obresti posoj.	2.733.05	Gospodarski fond	129.845.05
		Narodni inv. fond	120.000.—
		Prehodni	3.986.25
		Dobiček	19.920.42
	1.114.842.48		1.114.842.48

V Ljubljani, dne 31. decembra 1931.

UPRAVA:

Osana I. r. Štefe I. r. Bajželj I. r. Mirtič I. r. Maček I. r.

NADZORSTVO:

Benedik I. r. Metlika I. r. Tomc I. r. Vuk I. r. Rus I. r.
Modic I. r. Golež I. r. Hribar I. r.

je iztrgal pomlad iz srca? Grob išče njegovo oko, tam daleč, daleč na galiških planotah. Grob, pod kojim spé nevzdravno njegovi upi, nade, življenje.

Kako bridki spomini.

Oh zlata, zlata nezabna leta! Hodil je takrat v pomladi zdrav, čvrst in vesel za plugom. Konjička sta natezala svoje mišice, pohrskavala ter veselo vlekla težak plug. Na razor so padale znojne srage. Padajte, vlažite, gnojite! Ljuba domača gruda. Rodila bo ona kruha očetu, materi, bratcem in sestricam; tudi za njegovo Anico ga bo dovolj. Mehkega in tečnega. V kratkem jo popelje pred oltar, zvezda sreče mu bo skozi pot življenja. Kako krasno, žarno in opojno. Da bi vedno tako bilo!

A bilo ni. Človek je na žalost in sramoto svojo pozabil biti človek. Pod noge je vrgel svoje dostojanstvo, postal je tako rekoč krvolok. Nabil je puško, nabrusil nož ter naperil žrela groznih topov na tuja ozemlja. Zakrnilo je srce postavi božji, ki veleval: »Ljubi svojega bližnjega«. Zasovražil ga je iz dna srca. Iz človeške krvi je kanil izkopati pravičnost. Pozabil pa je v svoji slepoti, da pravičnost domuje le v bratskem, miroljubnem, vernem ter plemenitem srcu. Ognjeni zublji so požirali blagostanje narodov, izpreminjali v pepel delo in napredek človeških rok in duha več desetletij; granate in šrapneli so trgali srce od src svojcev, podili družine izpod strehe, gladu in mrazu nasproti. Človeško življenje je izgubilo vrednost. Ubogi tudi vojaki na frontah. Gnalo se jih je v smrt kakor živino v klavnico. Človek stvar, podobna božja, kam si zavrgel pamet, srce, dušo? Kam?

RAZOROŽITEV V ETAPAH.

V ponedeljek so razpravljali na seji komisije za razorožitev o predlogu Belgije, Švedske, Danske, Španije, Estonke, Norveške, Čehoslovaške in Urugvajca, da naj se izvaja razorožitev v etapah, to je, postopoma. Predlogu so se pridružile pozneje Švica, Anglija, Francija ter s pridržki Rusija.

V splošnem so zahtevale navedene države, čeprav se deloma ne strinjajo s predlogom, da se mora oboroženje znižati že v prvi etapi bistveno. Predlog je stavljen v smislu člena 8. pakta Zveze narodov ter je utemeljen po bistvu in obliki. — Predlog bo še romal po komisijah in potem morda v plenum.

PRVI NAPREDEK NA RAZOROŽITVENI KONFERENCI.

V glavnem odboru razorožitvene konference je bil dne 19. t. m. soglasno sprejet predlog, da se izvrši razorožitev postopoma ter da je predvsem potreben kot prvi sklep bistvena razorožitev.

S tem sklepom, ki pomeni napredek, je pozitivno določen cilj in metoda razoroževanja. Očividno je ta uspeh odločni pritisk javnega mnenja.

KONFERENCA MEDNARODNEGA URADA DELA.

bo razpravljala na sedanjem zasedanju: 1. o ukinitvi posredovalnic za službe proti plačilu; 2. o zavarovanju proti nezgodam, starosti in smrti; 3. o starosti, v kateri se sme deca vzeti v službo v neindustrijskih poklicih; 4. o delni reviziji konvencije o zaščiti delavcev pri tovorjenju ladij pred nesrečami. — Na konferenci je zastopanih 46 držav. Turčija in Egipt imata samo opazovalce. Vsaka država sme poslati na konferenco štiri delegate: dva zastopnika vlade in po enega zastopnika delavcev in delodajalcev. Vsak delegat sme imeti s seboj strokovnjaka k posameznim vprašanjem. Konferenca bo trajala tri tedne.

Nekaj poročil iz krajev. občnih zborov.

V Mariboru je bil občni zbor 17. januarja t. l. v dvorani Zadruga gospodarske banke in izredno dobro obiskan. Prisostvovali so tudi gosti in sicer zastopnik komande mesta, g. polkovnik Dedinc, za mestno občino g. ravnatelj Jež, kot novinar pa g. Hitte. Predsednik tov. Geč je pozdravil navzoče in predlagal, da je bila odposlana vdanostna brzojavka Najvišjemu Zaščitniku. Njeg. Vel. kralju Aleksandru I. Vodstvo obč. zbora je na to prevzel tov. Čerpes. Konstatiral je udeležbe 231 invalidov in

In kakšen sad je dala vojna setev? Kisel bolj od kuge in lakote. Kisel osobito nesrečnežem, ki nosijo izza vojne trpki žig — invalid. Zdravo telo je zaklad neprecenljive vrednosti vsakogar. In ob ta zaklad jih je tisoče in tisoče. Kdaj in kdo ga jim povrne? Izgubljenega po tuji krivdi. Molk. Ni mogoče. Ni mogoče, res da, Uboge vojne žrtve! »Kar pa je mogoče, hočemo storiti za vas,« se nam je obetalo. Obetalo samo, a tisočim dalo malo.

Vsled vojnih posledic, vsled nesposobnosti svoje. In ravno zavesti tega prevažnega, se dela povsod ovinek. Noče se videti, noče se slišati. Le rana srcu nova se zadaja. Ne veš li svet, da tudi invalid-kmet čuti krivice, preziranje in zlostavljanje? Tudi njega pali brezčutna zamena ljudske sodbe — more, a noče, namesto po vesti — hoče, a ne more, kajti revež je, vojna žrtev je, ki se ji mora pomagati. Po človeško, po kristjansko. Po dolžnosti. Kje so značaji, kje ideali prave kulture? —

Po polju in gričih pa razvija pomlad čimdalje več miline in pestrosti. Rožni maj nudi tisočim šopek za klobuk, ali v nedrje. Lije v srca radost, upe, srečo. Ptički spevi božajo liki akordi vse se svatovščine. Tisoče oči žari veselo, kakor brezbrojnih zvezdic svod. A invalid — bedna vojna žrtev? V svojem brezmejnem gorjupju zatika pomladanske rožice, ne za klobuk, ne na prsi, marveč posaja si jih na grob, ki ga sluti mnogo predčasnega. Veseli ptički mu žgole le tužne žalostinke, iz očesa pa ne žari radost, o ne, ne more.

Kapajo le solze bridkega spomina...

117 voj. vdov. Predsednik tov. Geč je podal poročilo, da je imela organizacija mnogo uspehov, zahvalil se je tudi mestni občini za podporo 6000 Din in Oblastnemu odboru, ki je mnogo delal v raznih vprašanjih splošnega značaja in za posameznike, naklonil pa je organizaciji tudi znatna sredstva za podpore. Krajevni odbor je v celem letu izdal za 11.735 Din podpor. Poudarjal je tudi vse trpljenje, ki ga trpe vojne žrtve na podlagi tega invalidskega zakona in kako si organizacija prizadeva za spremembo invalidskega vprašanja in da bomo apelirali na vse poslance, ki naj se zavzamejo za nas. Povabil je navzoče na oblastni občni zbor 31. jan. t. l., ki naj bo velika manifestacija za naše zahteve.

Tov. Pravdič je kot tajnik poročal, da ima organizacija 871 članov in pozival druge še nezavedne, da se priključijo, ker je organizacija neobhodno potrebna za dosego naših pravic.

Spomnil se je med letom umrlih članov, katerim je skupščina stoji zaklinala trikrat »Slava«.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal tov. Tratnjek, je pokazalo lep napredek, zlasti je koristila tombola, ki je prinesla okoli 10.000 Din.

Za nadzorni odbor je izjavil tovariš Sitter, da je našel vedno vse v redu in predlagal absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. Tajniku tov. Pravdiču je bila za njegova mnoga pota in intervencije priznana posebna nagrada.

V upravnem odboru so bili izvoljeni tov.: Geč, Golež, Pravdič, Tratnik, Belle; namestniki: Strohmeier, Pirc, Veršič; v nadzorni odbor pa tov.: Sitter, Opelka, Tovornik; namestnika pa: Baumkirchner in Hrstnik.

Tov. Čerpes je omenjal, da nas list ne izhaja več dvakrat v mesecu, česar je krivo samo članstvo, ker redno ne plačuje. Predlagal je, naj bi za list prispeval poleg dosedanjega vsak še po 50 para. — Ta predlog se je sklenilo predložiti obč. zboru Oblastnega odbora, da naj ga rešijo delegati, vendar pa ga je mariborska skupščina začasno odobrila.

Na to se je debatiralo o željah in prošnjah posameznih članov.

Iz Ptuj. Občni zbor se je vršil dne 6. januarja t. l. in ga je otvoril podpredsednik tov. Soko, vodil pa delegat tov. Tomc. Predsednik tov. Krušič je med letom odstopil.

Tov. Senčar je najprvo omenil, da je med letom umrl samo tov. Šilec, katerega spomin so navzoči počastili.

Sej je bilo 5 izrednih in 3 redne, dopisov 404, vsled česar je bil tajnik močno zaposlen.

Blagajna izkazuje nekoliko manjše dohodke kot prejšnja leta, vendar pa je bilo izdanih mnogo podpor.

K poročilu ni imel nihče pripomb in je bilo soglasno sprejeto.

V odbor so bili izvoljeni tov.: Soko, Letnik, Senčar, Murko, Bencik; namestniki: Ljubec, Leben, Luketič; nadzorni odbor: Dolenc, Farič, Hudina; namestnika: Rolke in Kaisersberger.

Tov. Tomc je obrazložil priprave za invalidski kongres in opozarjal na važne momente, ki znajo prinesiti zopet revizijo invalidskega vprašanja.

Sprejet je bil proračun za leto 1932, nato pa je tov. Tomc pojasnjeval članom posamezne zadeve invalidskega vprašanja in njihove osebne zadeve.

Občni zbor v Celju. Kakor običajno, 6. januarja t. l. je otvoril predsednik tov. Orel občni zbor. Članov je vsako leto manj, kriva pa je redukcija. Predsednik je poudarjal 10 letno delo udruženja na temelju invalidske složnosti za pravice, katere zaslužimo. Pozdravil je delegata tov. Štefeta in zastopnika občine, g. Zaveca. Za vodstvo obč. zbora je bil soglasno izvoljen tov. prof. Mravljak in tudi drugi funkcionarji in ovetovateli.

Z vzkliki je bil pozdravljen Nj. Vel. kralj Aleksander I., kateremu je bila odposlana vdanostna brzojavka in spomenica. Pričakovali pa bi tudi od izvoljenih ljudskih zastopnikov, da bodo kaj storili za vojne žrtve.

Nato je zbor počastil mrtve.

Odbor je pripravil obširno spomenico, katero tajnik prečita. Kljub ugovoru enega člana, da itak ne bo uspeha, se smatra, da je spomenica na pravem mestu, kjer se lahko popravi inv. zakon in ista lahko mnogo zaleže.

Tajniško poročilo je obširno pojasnilo vse delo in prizadevanje odbora ne le za tekoče zadeve, temveč za pravično ureditev invalidskega vprašanja v obč. Enako tudi blagajniško poročilo, ki beleži lepe uspehe, ki jih največ prinaša tombola po trudu in zaslugi odbora.

Pri debati se sklence preiskati zadevo onih članov, ki so dobili podpore, pa niso prišli na občni zbor.

Nato je bil podan soglasno absolutorij.

Delegat tov. Štefe je sporočil pozdrave in z veseljem ugotavlja tako časten občni zbor. Govoril je o stanju vojnih žrtev, ki je strašno slabo in to po 13 letih. Gospodarska kriza je zadela v prvi vrsti nas, najšibkejše. Veliko je tudi, ker se invalidski zakon ne tolmači pravilno, čeprav v mnogem ne določa tako slabo. Dokazujemo take krivice v škodo invalidov, da bi jih popravili. — Nato navaja kričeče slučaje in nadalje tudi krivdo nas samih, da je udruženje ponekod v takem stanju, kar ima tudi mnogo pomena na naše vprašanje. Zato smo danes na potu, da konsolidiramo in uredimo zopet naše udruženje, ki bo kljubovalo tem razmeram.

Tov. Godler se zavzema za Celjsko organizacijo in pravi, da ne morejo čakati, kaj bodo v Ljubljani delali.

Predsednik ga vpraša, kaj s tem misli, nakar odgovori, da ni šla lani deputacija na Najvišje mesto.

Tov. Šoštarčič želi, da dobe invalidi brezplačnega zagovornika pri sodiščih.

Tov. Lešnik, da naj Oblastni odbor tako dela kot celjski krajevni odbor.

Tov. Cilenšek: Sami nič ne dosežemo, zato se moramo skupaj boriti in delegati nas naj zastopajo.

Tov. Cafuta vpraša, kam naj se obrnejo reduciranci radi protez.

Tov. Zidarič vpraša radi cenzusa.

Tov. Štefe pojasni vsa vprašanja.

Nato poudarja k spomenici, da je najbolje, ako so vedno take spomenice podkrepilne skupno od vseh invalidov v državi in ne samo enotne.

Sprejeto je bilo, da se preda spomenica kongresu.

Izvoljen je bil stari odbor, tov.: Orel, Kovač, Fröhlich, Zidarič, Oset, Likar; nadzorni odbor tov.: prof. Mravljak, Šoštarčič, Godler; namestnika: Ribič in Hudoklin.

Jesenice. Občni zbor je bil že dne 20. decembra 1931 v otroškem vrtcu na Savi. Predsednik tov. Golob je takoj po otvoritvi oddal vodstvo zbora delegatu tov. Štefetu, potem pa poročal, da je kruta smrt med letom globoko posegla med tamošnje vrste. Umrl je predsednik tov. Slabe, nesreča je za-

dela tov. Peternela, umrla je tudi od početka zvesta članica vdova Jenko in nenadno je preminul tudi tov. Smole. Navzoči počaste njih spomin.

Tov. Golob poudarja, da naj reducirani vztrajajo v organizaciji, ker jo nujno potrebujejo.

Tajnikovo poročilo beleži 11 sej, 78 dospelih in 81 odposlanih dopisov. Nato je tov. Vodišek omenjal, koliko tovarišev je moralo v letih 1929 in 1930 oditi žalostnih od nadpregledov in koliko redukcij so napravila še nova rešenja. Opozarjal je na pravočasnost prizivov in razlagal njihov način.

Poudarjal pa je, da se je našla neka tamošnja članica, ki se je izjavila: »Udruženje se itak ne briga za nas in nič ne naredi.« Dostikrat se je napravilo članstvu celo ono, kar ne spada v delokrog udruženja.

Poudarjal je, da bi se moralo doseči, da se lahko nezaščitene trafike za invalide odvzamejo.

Blagajna ima kljub velikim podporam in izdatkom zadovoljiv zaključek. Nadzorni odbor je našel vse v najlepšem redu. Oglasil se je tov. Novak, ki je trdil, da bi se odbor lahko obrnil na županstva Jesenice in Koroška Bela, da bi dobil pomoč za revne člane. Na to mu je odgovoril tov. Golob, da imajo v Koroški Beli itak v proračunu za to 1000 Din kot običajno, na Jesenicah pa niso še nikoli nič dobili. Predsednik obč. zbora je predlagal absolutorij s pohvalo, ki je bil soglasno sprejet.

Tov. Štefe je nato pojasnjeval naše delo za zboljšanje invalidskega vprašanja in nedostatke inv. zakona. Tudi je razložil pomen kongresa.

V odbor so bili izvoljeni tov. Golob, Luznar, Novak, Tičar, Vodišek; nam.: Halekar, Nikolavčič, Pogačnik Antonija; nadzorstvo: Hlade, Žen, Petič Marija; namestnika: Murko, Dreša.

Oglasili so se še tov. Luznar radi napačnega rešenja, Beden Frančiška, ker ne dobi rešitve za odpravnino, tov. Slapar radi napačnega upoštevanja davka.

Tov. Rant je hotel kritizirati upravo, posebno pa tajnika. Ker so to osebno stii, ni dobil besede zato, ker je bil odbor razrešen.

Na Bledu je bil občni zbor 17. januarja 1931 ob 14. uri na Domu tovariša Zdravkote Rusa. Vodil ga je tov. Rogač, poročilo o vsem delovanju pa je podal tov. Rus, ki je bilo soglasno sprejeto. Ostal je stari odbor in sicer tov. Rogač, Pretnar, Rus, Gruden, Kunčič, Dežman, Marolt; nadzorni odbor: Mandeljc, Zalokar in Dolar.

Tov. Rus je natančno obrazložil položaj v organizaciji, zakaj se vrši ta občni zbor in invalidsko vprašanje v obč. Siromašnim članom je bila razdeljena vsota 1250 Din. — Pri slučajnostih je predlagal tov. Mandeljc, naj se pozove pripravljalni odbor za postavitev spomenika padlim, da predloži blagajniško stanje.

Drugih važnih debat ni bilo.

V Gorjah pri Bledu se je vršil občni zbor 17. januarja 1932 ob 3. uri popoldne v cerkveni dvorani. Predsednik Jurij Šimnic je podal izčrpno poročilo o delovanju, razrešen je bil stari odbor in izvoljen nov, in sicer tovariši: Zajc, Cundrič, Peterman, Šimnic; namest.: Pristav in Bolc; nadzorni odbor: Arh, Ambrožič, Jenšterle. Drugih zadev ni bilo, ker je bila mala udeležba.

Kamnik. Dne 10. januarja ob 9. uri se je vršil občni zbor v Kamniškem domu. Občni zbor otvori predsednik tov. Bremšak, pozdravi vse navzoče vojne tovariše, predvsem novodošlega tov. Bokaliča, spomni se vseh med letom umrlih članov, na kar so vsi prisotni počastili njih spomin. Nato je predlagal predsednik pismeno zahvalo in pozdrave svojemu častnemu članu, gosp. dr. Ogrinu, sreskemu načelniku, ki nas je zapustil in odšel na svoje novo službeno mesto v Kranj, kar so prisotni vzeli z odobravanjem sprejeli. Tov. Bremšak poda nato v kratkih besedah delo odbora v letu 1931. Predvsem poudarja, da je bilo delo naporno največ radi prevedb na novi inv. zakon, ki je tako posegel med vojne invalide. Največ dela so povzročili reduciranci, katerim je bila ustavljena radi raznih prestopkov podpora. Od vseh vloženih pritožb se je malo doseglo v zboljšanje. Tovariše pozivlja na vztrajnost in skupnost. — Nato poda tajnik tajniško poročilo.

Dopisov smo prejeli 30, odposlali 50, na članstvo odposlali 30 dopisov. — Blagajnik poroča, da je bilo pretečeno leto več članov in da je reduciranje povzročilo veliko težkoč, tako v plačevanju članarine, kakor tudi pri plačevanju lista Vojni invalid. Poziva jih, da v bodoče redno zadostijo svoji stanovski dolžnosti. Obe poročili sta bili sprejeti brez ugovora, nakar se predlaga celemu odboru absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. — Pri volitvah je bil soglasno izvoljen naslednji odbor: Bremšak, Janežič, Filipič, Peterlin, Kranjc; namestnika: Plahuta in Ciglič; nadzorni odbor: Bokalič, Balantič; namestnika: Tomc in Kopitar.

Člani so z zanimanjem poslušali poročilo o pripravah Invalidskega kongresa in apelirali, da se odbor zavzame za njih izboljšanje.

V Kočevju se je vršil občni zbor 10. januarja t. l. ob 11. uri v gostilni Erker.

Predsednik tov. Božič otvori občni zbor ob 11. uri, pozdravi navzoče, predvsem zastopnika Obl. odbora U. V. I. v Ljubljani tov. Metlika, katerega obenem predlaga za predsednika občnega zbora.

Tov. Metlika prevzame vodstvo občnega zbora, ugotovi, da je navzočih 41 članov.

Poročilo o poslovanju Kraj. odbora v letu 1931 je prečital tov. Bračun, kar so vzeli navzoči brez pripombe na znanje ter soglasno podelili odboru absolutorij.

K volitvam so vsi navzoči člani zahtevali, da naj ostane stari odbor. Ker so se člani starega odbora temu branili, je predsednik obč. zbora prekinil zborovanje za 10 minut ter pozval navzoče, da naj si v tem času določijo nov odbor.

Ker so po določenem odmoru vsi zborovalci vztrajali pri svojem prvotnem predlogu in ker je ta predlog osvojil tudi zastop. Obl. odbora, so končno sprejeli izvolitev vsi člani bivšega odbora, in sicer:

Božič, Benčina, Kropf, Persche, Kraker, Erker, Zalar, Stoklas, Bračun, Stonitsch, Oswald, Hoge, Herbst.

Pri slučajnostih so navzoči prosili zastopnika Obl. odbora za razna pojasnila. Tov. zastopnik je na vsa vprašanja članov dajal pojasnila, opisal položaj Udruženja, dajal navodila odboru, kako naj deluje in vrši zaupano mu nalogo ter končno zaključil občni zbor ob 14. uri.

Iz Brežic. Dne 27. decembra 1931 ob 9. uri je bil odprt občni zbor v gostilni pri Štirnu. Predsednik tov. Po-

tisk je pojasnil pomen občnega zbora, pa tudi razpravljal o invalidskem stanju, zlasti reducirancih.

Tajniško poročilo je beležilo 103 dopise in mnogo intervencij, blagajniško pa je konstatiralo, da je nad 86 rednih članov in jih le 16 ni poravnalo članarine. Podeljen je bil absolutorij; ostal je pa tudi stari odbor, in sicer tov.: Potisk, Ilovkar, Novak, Žerjav; namestnika: Schauer in Bratanič; nadzorstvo: Perkmann, Kukovica, Kosec; namestn.: Vimpolšek, Vučajnik.

Občni zbor Krajevnega odbora v Gornji Radgoni se vrši dne 16. aprila t. l. (binkoštni ponedeljek) ob 9. uri popoldne v gostilni Alberta Horvata. Udeležba je obvezna za vsakega člana in članico.

Beltinci. Občni zbor se je izvršil v šoli v Odrancih dne 3. januarja t. l. pod predsedstvom tov. Antolina. Tajnik in blagajnik tov. Šebjanič je razložil poslovanje, kakšni so bili dopisi in s kakimi zadevami se je odbor pečal med letom. Vlog je bilo 135. S poročilom so se člani popolnoma strinjali, nato pa je bil izvoljen odbor iz tov. Horvata M., Antolina, Šebjaniča, Horvata Š., Finfoja, Matko, Kocipera, Šušter, Matko, Kociper M., Mančec in Jerič.

Članstvo je bilo nato opozorjeno, da naj pripravi dokaze, ako bo pozvano od invalidskega sodišča, posebno priče.

V Dol. Logatcu je bil občni zbor dne 10. januarja t. l. ob 2. uri popoldne. — Navzočih je bilo 43 članov in članic. Dnevni red je bil običajen in se je poročalo o vseh tekočih poslovnih zadevah. Odbor je sledeči in sicer tovariši: Smole, Maček, Trček, Molk, Rothenhäuser; namestnika: Leskovec, Junc; nadzorni odbor: Maček Jakob, Šemrov Matija; namest.: Žigon Marija, Mihevc Marija.

Cerknica. Občni zbor je bil pri Javorniku dne 17. januarja t. l. ob 11. uri. Posebnosti ni bilo; predsednik tov. Šivec je podal vsa poročila, ker tajnik tov. Mlinar ni prišel. Podpor se je podelilo za 700 Din. Tov. Rožanc je podal poročilo za nadzorni odbor in je bil podan absolutorij. Izvoljeni so bili tov.: Šivec, Kermavner, Čekada, Švigelj, Mlinar, Rožanc, Zalar. — Poverjenice Škerl za Dobec, Debevc za Grahovo, Bajt za Unec. Nadzorni odbor: Rožanc, Kebe, Hlad.

Pri slučajnostih je bilo govorjeno o bedi, ker nima nihče zaslužka, zato so člani zahtevali zboljšanje invalidskega vprašanja, priznanje invalidov izpod 30%, izplačujajo naj se tudi odkupnine, zviša davčni cenzus.

Naše gibanje

Dospele so izstavljene članske knjižice. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru obvešča vse svoje člane in članice, kateri so svoječasno predložili (to je od leta 1929 pristopivši) slike za članske knjižice, da lahko svoje željno pričakujoče knjižice dvignejo v invalidski pisarni med uradnimi od 9—11 ure. Obenem pa se tudi naprošajo, da poravnajo članarino za leto 1932, in s tem seveda v zvezi list »Vojni invalid«. Ostali člani pa, ki še niso predložili slik, pa se naprošajo, da to čimprej store, da tudi tem preiskrbimo predpisane članske knjižice, kot važen dokument.

Vsi oni člani, kateri ne posedujejo slik in ki si jih vsled krize ne morejo nabaviti, mnogi celo nočejo iti k fotografu, pa se lahko prijavijo v pisarni pri našem tajniku tov. Pravdič-u, da jih bo sam slikal in izvršil vse potrebno proti majhni odškodnini za kritje stroškov.

H koncu še pripomnimo, da knjižice samo onim pošljemo po pošti, kateri so nam založili za poštnino Din 2.—

Poziv za dvig železniških legitimacij. Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Mariboru poziva vse vojne invalide in člane tega odbora, ki so predložili legitimacije za prolongiranje za leto 1932, da naj iste čimprej dvignejo v inv. pisarni.

Vsem onim članom pa, ki so plačali za poštnino, se jim bodo itak po pošti poslale kakor običajno.

Krajevni odbor U. V. I. v Celju bo dne 26. maja t. l. na dan sv. Reš. Telesa priredil kot vsako leto veliko tombolo z mnogimi bogatimi dobimi, med istimi kompl. nov 4 cevni radioaparat.

Vrednost dobikov, katere nam podarijo prijatelji vojnih žrtev, bo presejala izkupiček za tombolske karte, ki se bodo z ozirom na gospodarsko krizo prodajale po Din 2.50 za komad.

Ker je čisti dobiček namenjen za podporo vojnih žrtev, upamo, da se bo cenjeno občinstvo polnoštevilno udeležilo te tombole.

Ptuj. Tukajšnji K. o. U. V. I. poziva vse one vojne invalide, odnosno člane, ki so oddali svoje železniške legitimacije radi podaljšanja za to leto pred 10. marcem t. l., da pridejo nemudoma ponje, ker so podaljšane in tukaj le v napotje. Dalje poziva še ostale člane, ki imajo železn. legitimacije, pa jih niso dali še podaljšati za to leto, da jih čimprej prinesejo, ne pa še le takrat, ko bi jih že rabili.

Kdor prejema invalidnino redno, a še ni prejel nobenega rešenja po novem, naj prinese poleg železniške legitimacije zadnji odrezek, drugače se legitimacija ne sprejme. Kdor pa ne prejema invalidnine, pa nima pravice do nove, ali podaljšanja stare železn. legitimacije, razen, če mu je ista ukinjena radi nesiromašnosti, kar pa mora dotični, ako nima še rešenja, dokazati z odluko ali potrdilom pristojne davčne uprave.

Ptuj. Temeljem okrožnice g. Komisarja pri Središnjem odboru U. V. I. v Beogradu z dne 14. decembra 1931, opr. št. 3813, odnosno okrožnice Oblastnega odbora U. V. I. v Ljubljani z dne 4. januarja 1932, opr. št. 2872-31 je komisija pri tuk. K. O., obstoječa iz treh članov in to: g. Železnikar, rezervni peš, poručnik in sodni uradnik v Ptuj, kot predsednik, Šestan Dušan, bivši dobrovoljec, redov in sedaj učitelj v

Ptjuju ter Senčar Josip, tajnik in blaginjak tuk. K. O. razdelila izredne podpore g. ministra za soc. pol. in narodno zdravje namenjene za božič 1931, kakor sledi:

Kajnih Ani iz Sp. Brega pri Ptjuju Din 50.—, Kajnih Martinu iz Dragoviča 8, Zavec Josipu iz Gradišča 6, Merc Antoniji iz Ljubstave 15 in Muzek Mariji iz Sv. Hajdine 16 po Din 75, Grabovec Janezu iz Gradišča 156, Urlep Ivanu iz Siteža 23, Vrbnjak Ivanu iz Pobrežja pri Ptjuju 59, Kaisersberger Janezu iz Hajdine 35 in Toplak Francu iz Sp. Hajdine 80 po Din 100.—, skupaj torej Din 850.—.

Podpore so dobili oni invalidi in vojne vdove, ki so dokazali, da so res revni in ki imajo že prvo in drugoinstančna rešenja po novem inv. zak. Kdor pa tega ni imel, je moral prinesiti zadnji odrezek, da je prejel invalidnino za mesec januar t. l.

Z ozirom na gornjo objavo pozivamo naše najrevnejše člane in članice, ki imajo v rokah rešenja od nižjega in višjega invalidskega suda ali ki prejemajo invalidnino po starem še redno, da vložijo prošnje za izredne podpore na Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ptjuju. Vsak, kdor bo vložil prošnjo, naj navede, kdaj je zadnjikrat dobil podporo in koliko. V prošnji mora biti povedano: Ime in priimek, poklic, kraj bivališča in hišna številka, sedanja in prejšnja, občina in pošta. Če ima kdo svojo hišo, zidano, zbutano ali cimprano, če ima posestvo, kakšno in koliko oralov, hektarov, arov ali kvadratnih metrov? Koliko ima otrok pod 16 leti in koliko drugih ter so preskrbljeni ali ne?

Take prošnje je treba napisati le na pisarniški, ne pa na trgovski papir.

Vsaka taka prošnja mora biti potrjena po občinskem predstojniku one občine, v kateri kdo stalno stanuje. Brez potrdila občine je prošnja neveljavna. Občinske predstojnike pa prosimo, da potrdijo le ono, kar je resnično, ker mislimo, da vsak župan ve, kdo je pošten in podpore potreben?

Člani in članice lahko take prošnje sami prinesejo ali pa jih pošljejo po pošti. Predvsem pa se člani in članice pozivajo, da pridejo poravnati članarino in naročnino za list, seveda kdor tega še ni storil. Kdor pa je, je to itak tukaj razvidno.

List »Vojni invalid« še ne bomo ta mesec ustavili, kakor smo to v predzadnji številki objavili. Pač pa ga bomo ustavili vsem onim, ki ga ne bodo plačali, osebno ali s položnicami (čeki) najkasneje do 20. maja t. l.

Članstvu iz Bohinja. Ko je tamkajšnja Krajevna organizacija lani prenehala, je bilo na občenem zboru sklenjeno, da se članstvo pridruži neki bližnji organizaciji. Obl. odbor je posredoval tozadevno pri bližnjih Krajevnih odborih. Najugodnejše se je pokazalo, da se priključijo bohinjski člani in članice Krajevni organizaciji na Bledu. Ista je pripravljena urediti vse glede prestopa. Vsak naj se prijavi na Bledu, pri tov. Zdravku Rusu ali drugemu odborniku, ki ga bo on določil. Prinese naj člansko knjižico, če je nima pa sliko zanj. Pove naj tudi, koliko časa ima plačano članarino in list »Vojni invalid«. Pozivamo, da prestopijo vsi člani in članice, ker je treba, da so organizirani posebno v teh težkih časih in ker je treba vsestranske zaščite.

Krajevni odbor v Novem mestu opozarja svoje članstvo, da poravnata članarino in naročnino za list »Vojni invalid« do 15. maja 1932. Kdor ne bo storil svoje dolžnosti do udruženja, tudi udruženje ne bo napram njemu. Udruženje bo ščitilo samo dotične člane in članice, ki redno plačujejo članarino in tudi naš list, ki je vsakemu potreben pa tudi ga mora podpirati, ker zastopa naše težnje in koristi. Kdor ne bo poravnal članarine, se ga bo črtalo iz članstva in nima pričakovati potem prav nobene pomoči od udruženja.

Torej storite svojo dolžnost, da podpirate slogo in moč.

Mokronog. Dne 2. januarja t. l. ob pol 4. uri popoldne je umrl 50% vojni invalid Ivan Markovič iz Svinjskega, obč. Št. Rupert, član Krajevnega udruženja v Mokronogu. Pokojni je bil vnet član od ustanovitve invalidske organizacije in večletni naročnik »Vojnega invalida«. Na italijanski fronti je dobil po-

škodbo v desno nogo, ki mu je bila skrajšana za 8 cm. Bil je kočar, oženjen in oče 6. otrok, ki so postali sedaj popolne sirote, ker mu je 25. novembra 1931 umrla tudi žena. Ta tragičen dogodek je presunil vso kolico. Umrl je za pljučnico v najlepši moški dobi 41 let. Pokopan je bil 4. januarja t. l. na velikocirkniškem pokopališču. Bodi mu ohranjen blag spomin. Naj počiva v miru.

Sv. Vid pri Planici. Poročil se je dne 3. aprila t. l. naš priljubljeni vojni tovariš in invalid Anton Koželj, urar, sedaj stanujoč v Planinski vasi, z vrlo mladenko Marijo Jazbec, tudi iz Planinske vasi. Bilo srečno!

Zahvala. Podpisana Svetec Antonija iz Podgorja 110, p. Slovenjgradec, se zahvaljuje Oblastnemu odboru U. V. I. za nakazano podporo 150 Din. Zelo je koristila meni zapuščeni siroti.

Razpisana je licitacija prostorov za železniško restavracijo v Subotici. Ista se vrši 4. maja t. l. Oferte je vlagati običajno.

Smrtna kosa. V nedeljo 20. marca je umrl 50% vojni invalid Hauptman Dominik iz Zg. Velke pri Sv. Ani v Slovenskih goricah, redni in zvesti član Krajevnega odbora v Mariboru, v najlepši dobi 34 let.

Dejstvo je, da vojne žrtve druga za drugo zapuščajo ta svet. S tem pogrešamo iz naše sredine že tretjega tovariša v mesecu marcu tega leta. Tudi Hauptman Dominik, ki je bil protezar in žrtev svetovne vojne, je imel odprto rano, katera je bila vzrok prezgodnje smrti.

Pogreb se je vršil v sredo 23. III. t. l. in je pokazal veliko čustvovanja in kako je bil pokojni priljubljen in spoštovan.

Njegove zadnje ostanke so položili na župnijskem pokopališču pri Sv. Ani v Slov. gor., kjer že počiva več dobrih naših tovarišev.

V spomin Tebi, tovariš, ker se zastopniki Udruženja vojnih invalidov vsled prepoznega obvestila Tvoje smrti nismo mogli udeležiti pogreba, zakličemo na tem mestu Slava! Počivaj v miru! Družini pa izrekamo naše sožalje.

Krajevni odbor v Mariboru.

Novi grobovi. Priobčili smo v enem mesecu kar tri smrtne slučaje naših tovarišev, pa že moramo zopet sporočiti članstvu, zlasti mariborskega Krajevnega odbora, da nas je za vedno zapustil naš zvesti tovariš 80% vojni invalid Anton Frideršek. Umrl je v soboto dne 9. aprila v Mariboru, Slomškov trg 14 v starosti 44 let.

Frideršek Anton je bil med prvimi, ki so se udeleževali v naši organizaciji, bil večletni odbornik, ter si je z dobrimi nasveti med članstvom pridobil mnogo zaslug in simpatij.

Tudi sedanji Krajevni odbor ga pogreša kot blago dušo, zvestega tovariša in sotrudnika.

Ne samo pri Udruženju vojnih invalidov, ampak tudi kot obrtnik, čevljarški mojster je užival med obrtniki znanstvo, popularnost in občo priljubljenost. V dokaz se je videlo o priliki pogreba, ki se je vršil v ponedeljek dne 11. aprila 1932 ob 16. uri iz mestnega pokopališča v Pobrežju, da so prihiti razni znanci in prijatelji od daleč na okrog. Korporativna je bila udeležba čevljarških mojstrov z združenim na-

čelnikom gosp. Krajcer-jem, kakor tudi pevskega odseka čevljarjev, kateri so zapeli pokojnemu »Človek glej«.

Pokojni si je pred leti želel take hitre smrti ter ako bo umrl, da naj se ga pokoplje z vojaškimi častmi. Krajevni odbor je njegovo željo izpolnil ter vse potrebno ukrenil za vojaško spremstvo.

Pripomnimo, da ga je dobljena rana iz svetovne vojne mučila do usodepolnega dne, in da je kot vojna žrtev moral mnogo prestati na posledicah in komplikacijah. Nič manj kakor 16 krat je bil operiran, zadnja operacija je bila pred letom dni. Na vsak način močna narava je jako veliko pretrpela. Zadnje dni pred smrtjo se je opazilo, da hira dan za dnem, ker je začel pešati na organizmu ter vsaka medicina in pomoč zdravnika je bila brezuspešna. Zato je smrt za ubogega reveža prava rešitev iz trpljenja.

Med občinstvom je bilo opaziti globoko sožalje, zlasti pri odprtem grobu. Kot zadnjo žalostinko so zapeli Narodno nagrobnico, in bilo je več sto in sto solz v očeh. Tudi cvetlic in vencev ni manjkalo v znak, da je bil tovariš Frideršek vsestransko priljubljen in spoštovan ne samo od znancev in prijateljev pa tudi njegova globoko žalujoča žena ga je ljubila in ga pogreša kot najbolj dobrega moža.

Od pokojnega tovariša se je tudi poslovilo zastopstvo Krajevnega odbora s predsednikom tov. Gečom in s tovariši: Pravdičem, Sitterjem, Belletom in več člani.

V znak spomina in pietete je Krajevni odbor nepozabnemu tovarišu poklonil venec s trakom in napisom »Zadnji pozdrav tovarišu od Udruženja vojnih invalidov v Mariboru«.

Zakličemo še enkrat v imenu Udruženja »Slava tebi« tovariš, bodi Ti zemlja lahka. Žalujoci ženi pa naše sožalje.

Zadnji čas so umrli sledeči tovariši:

Dne 29. marca t. l. Alojz Počivalnik Sv. Lovrenc pri Št. Pavlu. V ruskem ujetništvu si je nakopal težko kostno tuberkulozo. Bil je zadnji čas več mesecev privezan na posteljo in ni mogel nič delati in kot 100% invalid ni dobival po novem zakonu invalidnine. Dosegel je svoj že davno zaželeni cilj in rešitev iz največje bede.

6. aprila je umrl 80% invalid Pišek Jakob v Mali reki pri Št. Pavlu p. P.

V začetku tega meseca je preminul 50% invalid Doberšek Miha iz Mrzlega polja pri Jurkloštru tudi kot žrtev lahke jetike!

Naj v miru počivajo!

LEVANTE

mednarodna špedicijska
družba z omejeno zavezo
LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 30

se priporoča cenj. Invalidom, obrtnikom in trgovcem, ki dobivajo kako blago iz inozemstva, za posredovanje, špedicijo, zacinjenje l. t. d. Izvršuje naročila hitro, točno in poceni.

Raznosterosti

DVA MINISTRA STA ODPSTOPILO.

Ministra dr. Stanko Šibenik in Nikola Preka sta stavila svoje ministrske položaje predsedniku vlade na razpolago.

NOVI VAŽNI ZAKONI NA VIDIKU.

Zaradi ogromne nezaposlenosti in zaradi izredno slabega socialnega položaja delovnih slojev so ukrepi, ki bi omilili razmere, ne le potrebni, marveč nujni. Predložen je narodni skupščini zakon proti navijanju cen in ga je narodna skupščina skoro po predlaganem besedilu odobrila. Nemogoče je sicer izreči za danes sodbo, kako bo zakon vplival na draginjo v praksi, ker pač vemo, da ne more biti noben zakon tako popoln, da bi se ga v praksi ne dalo izigravati in zlorabljati. Iz prakse namreč vemo, da je takrat najbolj cvetelo verižništvo, kadar smo imeli take zako-

ne. Odvisno je vse le od tega, kako se zakon izvaja in kakšne so sankcije, ki garantirajo, da se bo zakon izvajal res po namenu.

Zakon za pobijanje draginje je sedaj v senatu. Senat je izvolil poseben odbor, ki bo zakon preštudiral in potreboval za to dalje časa, češ, da naglica ni nikjer dobra (»Jutro«). Senat sicer ve, da je zakon potreben. Toda od trgovcev in obrtnikov (?) prihajajo protesti in senat sam se ne strinja z nekaterimi določbami. Zlasti so drakonične kazenske določbe. Tudi ne more biti izpoved policijskega organa meročajna za krivdo trgovca ali obrtnika. Huda je kazen, da je po izreku krivde kazen takoj izvršljiva ter da se zaporna kazen ne sme izpremeniti v denarno globo itd.

Senat hoče torej zakon omiliti in ga potem zopet vrniti narodni skupščini, da o zakonu zopet razpravlja.

ZVIŠANI PRISPEVKI ZA BORZE DELA IN DOVOLJENI ODTEGLAJI.

Po naredbi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje se je od 1. aprila 1932 dalje zvišal prispevek za borzo dela od 5 na 10 odstotkov tedenskega prispevka za bolezni.

Zato delodajalci od 1. aprila 1932 lahko odtegnejo od plače delavca te-le zneske:

Dnevno:

mezdni razred: I. Din 0.21; II. Din 0.31; III. Din 0.37; IV. Din 0.45; V. Din 0.54; VI. Din 0.65; VII. Din 0.77; VIII. Din 0.92; IX. Din 1.11; X. Din 1.31; XI. Din 1.54; XII. 1.85.

Tedensko:

mezdni razred: I. Din 1.28; II. Din 1.85; III. Din 2.22; IV. Din 2.68; V. Din 3.23; VI. Din 3.88; VII. Din 4.62; VIII. 5.54; IX. Din 6.65; X. Din 7.85; XI. 9.24; XII. 11.09.

V teh zneskih so vpošteti dovoljeni odteglaji za vse vrste prispevkov.

ZA OMILJENJE NEZAPOSLENOSTI.

Predlogi Mednarodnega urada dela.

V odboru mednarodnega urada dela so razpravljali o predlogu komisije za omiljenje nezaposlenosti. Odbor je sprejel s 15 glasovi (proti 7) resolucijo, ki priporoča naslednje mere:

1. V sedanjih razmerah je želeli, da se ratificira konvencija o ureditvi delovnega časa v trgovinah in v uradih in da se načela te konvencije uveljavijo še pred to ratifikacijo.

2. Nadalje je iz načelnih razlogov želeli, da se uvede prekourni delo le v nujnih tehničnih okoliščinah in pri sezonskih potrebah.

3. Določbe o nedeljskem počitku je treba točno izvajati, prav tako pa tudi določbe in običaje o letnem dopustu.

4. Odpusti naj bodo le v primerih absolutne potrebe. Pri tem naj se ne oziira na narodno-zaposlene osebe. Tam, kjer je mogoče in kjer dopuščajo tehnični, trgovski in finančni pogoji, naj se delovni čas skrajša ali pa po možnosti organizira delo z izmenjavami osebja.

5. Vprašanje nagrad in plač je treba urediti z dopolnitvami obstoječih pogodb tako, da se ohranijo prejemki vsega osebja.

6. Komisija se ne spušča v vprašanje odpovednega roka in odpravnine, vendar priporoča glede na sedanje okoliščine, da se določbe o tem v raznih državah izvajajo širokogrudno, pri čemer je treba zlasti paziti na dobo zaposlitve.

7. Komisija opozarja, da je zaradi sedanje krize potrebno razširiti zavarovalni sistem s podporami proti brezposelnosti nameščencev. Državam, ki te brezposelnostne podpore za nameščence še nimajo, nasvetuje, naj ga čimprej uvedejo, vendar tako, da s tem preprečijo odpravnino in istočasno brezposelnostno podporo.

8. Današnja kriza nalaga nadalje dolžnost, da se ustanove javni uradi za zaposlitev nameščencev. Odbor priporoča posebne urade za te nameščence in primerno sodelovanje med temi javnimi uradi in zasebnimi brezplačnimi uradi.

Odbor priporoča javnim upravam in zasebnim podjetjem, naj odslovo in naj ne sprejemajo v službo nameščencev s pokojnino.

Smešnice

MAJHEN NESPORAZUM.

»Ali ste že bili kaznovani?«

»Da, dvakrat, gospod sodnik: zdaj sem tretjič oženjen!«

*

Prodaj ali oddam v najem

NOVOZOGRAJENI PAVILJON

za trafiko na glavnem trgu v Ljutomeru. Pojasnila daje **Joško Prelog**, zidarski mojster v Ljutomeru.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Wolfova ulica 4. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavniki za tiskarno: Albert Kolman.